

De VVD moet haar beloofde rechts-liberale oplossingen waarmaken

Posted on 6 september 2025 by Eduard Bomhoff

Toen VVD-leider Frits Bolkestein opbelde en zei: 'Kun je heel snel lid worden van de VVD, want we zoeken een minister van Financiën?' (in 1994 voor het kabinet Kok-1), heb ik Frits zonder aarzeling direct bedankt voor de eer, maar het niet gedaan. Ik heb nooit op de VVD gestemd en heb het niet zo met die partij. Al op het gymnasium in universiteitsstad Leiden en nog meer tijdens de studie was ik tegen de studentencorpora waar het vanzelf sprak dat de zoons en dochters van de elite later genoeg zouden verdienen om ook in Wassenaar, Laren of Bloemendaal te kunnen wonen.

En als econoom werd ik te vaak teleurgesteld door de VVD die zich graag opwerpt als de stem van alle ondernemers, ook van het Midden- en Kleinbedrijf (MKB), maar dan toch vooral de oren laat hangen naar de lobbyisten van het grootbedrijf.

In de ban van Greenpeace en D66

Nadat Bolkestein vertrok naar Brussel kreeg de VVD zowel linkse als rechtse leiders.

De nieuwe wet voor de zorg uit 2006 was een groot succes van minister Hans Hoogervorst (VVD), maar werd in de uitwerking weer beschadigd door de amateur Frank de Grave (ook VVD) die met zijn Zorgautoriteit niets deed om het wettelijke recht op zorg te verankeren. Veel te lang ook heeft de VVD na het vertrek uit de partij van Geert Wilders niet geluisterd naar de waarschuwingen over immigratie van buiten Europa.

Meer recent ging de VVD de verkeerde kant op met haar volle steun aan VVD'er Ed Nijpels die Greenpeace napraatte en nucleaire energie afwees. In Rutte-4 werd dat nog erger met extreem kostbare concessies aan D66'ers Kaag en Jetten over klimaat. Maar we kunnen veel vergeten en vergeven bij de hoopvolle klaroenstoot in het VVD-programma voor 29 oktober: 'Als we nú durven kiezen voor rechts-liberale oplossingen...'.

Opiniepeiler en onderzoeker Maurice de Hond denkt dat 29 oktober gaat tegenvallen. In zijn analyse is een ander kiessysteem nodig in combinatie met referenda. Als we toch optimistisch willen zijn, moeten we hopen dat de VVD om programmatische redenen op zoek gaat naar een formule waarbij VVD en BBB (misschien ook nog voor het eerst JA21) een regeerprogram schrijven en hopen op steun van Wilders en anderen vanuit de Kamer.

Dat is niet ondenkbaar want die vorm van steun heeft Wilders al getoond. Op 3 juli stemde de PVV voor een hele reeks moties over asiel, met name van Joost Eerdmans (JA21) en Claudia van Zanten (BBB). Geert Wilders en zijn partij hebben vele jaren moeten aanzien dat links ongezien tegen elke motie stemde wanneer de PVV die had ondertekend. Andersom gebeurde dat in het geheel niet op 3 juli. De PVV steunde moties voor een betere asielpolitiek van BBB en JA21, ook al gingen die voor Wilders nog niet ver genoeg. Als dan de VVD en 'klein rechts' ook meededen, kwam er een nipte meerderheid van 76 zetels vanwege de overstap van Agnes Joseph van NSC naar BBB.

76 zetels of meer

Misschien komen op 29 oktober PVV, VVD, BBB en 'klein rechts' (met JA21 dan al niet meer klein?) opnieuw aan 76 zetels of meer. Misschien gaan VVD, BBB en JA21 dan mikken op een program voor hun volgende kabinet, hopen op steun van Wilders zoals recent op 3 juli. Ik kan niet beter doen dan de drie volgens opinieonderzoek belangrijkste onderwerpen te noemen. Steeds is dan een

consensus met VVD, BBB en partners gezonder dan de wensen van GL/PvdA en D66 (Ik laat CDA terzijde totdat die partij duidelijker uit de kast komt).

Woningbouw

De VVD zegt: 'Per regio bestaan bouwprojecten voor 25% uit betaalbare koopwoningen. Alle overige (projectmatige) betaalbaarheidseisen laten we in principe los om de bouw aan te jagen.' Ook wil de VVD zorgen dat vertraging door procedures wordt aangepakt. Bij ellenlange procedures noemt de VVD als voorbeeld liever juridische gevechten over vleermuizen – want die kunnen niet stemmen – dan trainieren door naburige huizenbezitters. Maar toch, de VVD wil meer bouwen en dan liever niet onder regie van ambtenaren.

Asiel

De aanhang van BBB en JA21 begrijpt dat het nodig zal zijn om artikel 8 van het EVRM op te zeggen en ook om uitzonderingen te vragen op het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties. De VVD schrijft nu voor het eerst 'dat die twee verdragen moeten worden herzien'. Dat is veel zwakker, want dan kan de VVD zich excuseren zolang niet genoeg andere landen willen meedoen, maar het is een eerste stap.

Vorige week heeft de Labourregering in Engeland al aangekondigd dat artikel 8 EVRM onhoudbaar is. VVD'ers zullen toch ook instemmen met [de kernachtige uitleg](#) van Nobelprijswinnaar Milton Friedman waarom vrije toelating van immigranten ooit vanzelf sprak en nu onmogelijk is: 'Tot aan de Eerste Wereldoorlog was er vrijheid van immigratie. Iedereen kon zich melden op Ellis Island en immigreren. Toch is nu een grote meerderheid tegen vrije immigratie. De verklaring voor dat verschil in de publieke opinie is dat vrije toelating van vreemdelingen niet verenigbaar is met het in stand houden van een verzorgingsstaat.'

CO2

VVD, JA21 en BBB zijn het erover eens dat CO2 een serieus probleem is, en dat nucleair de beste oplossing biedt. Nucleair stoot nul CO2 uit. In het program noemt de VVD daarom nu steeds nucleair als eerste maar dan toch nog 'wind op zee' op de tweede plaats. Er zal een volgende minister van Financiën aan te pas moeten

komen om 'wind op zee' te schrappen, vanwege de gigantische kosten van de bijbehorende kabels en de inefficiëntie van de omschakeling van stroom naar waterstof en terug naar stroom waarbij zo'n zeventig procent van de elektriciteit verloren gaat.

Het MKB lijdt

Het grote bedrijfsleven was onder Rutte de VVD altijd erkentelijk voor speciale behandeling, zoals bij ASML, en voor enorme subsidies voor opslag van CO2 en voor grote projecten in de haven en in de Noordzee. Maar intussen lijdt het MKB steeds meer onder extreme energiekosten, betutteling door linkse ambtenaren en onmogelijke edicten van de Raad van State. Nu is de nood bij het MKB zo hoog dat een vlucht van de VVD naar links wel het stomste is wat die partij kan doen.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!